

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4259/2020
23.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Дамир Дрнда, адвокат из ..., против тужених ББ, ВВ и ГГ, свих из ..., као правних следбеника покојног ДД, бившег из ..., чији је заједнички пуномоћник ББ, ЂЂ из ..., чији је пуномоћник Гордана Нерић Митровић, адвокат из ..., ЕЕ из ..., чији је пуномоћник Стеван Протић, адвокат из ..., ЖЖ из ..., као правног следебника покојне ЗЗ, бишве из ... и ИИ из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизијама тужених ЂЂ и ЕЕ изјављених против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1224/20 од 20.02.2020. године, у седници одржаној 23.03.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосноване ревизије тужених ЂЂ и ЕЕ изјављене против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1224/20 од 20.02.2020. године, исправљене решењем истог суда Гж 1224/20 од 03.06.2020. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П 3471/15 од 15.01.2019. године, исправљене решењем истог суда П 3471/15 од 11.09.2019. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен захтев и утврђено да је тужиља по основу стицања у брачној заједници са покојним ЈЈ, сувласник 29/400 идеалних делова куће у улици ... бр. ..., на кп.бр. .. и .. уписане у ЗКУЛ .. КО Београд 6, што су дужни да признају и трпе тужени ЕЕ, као земљишно књижни сувласник, ЖЖ као правни следбеник земљишно књижног сувласника покојне ЗЗ и ИИ, као земљишно књижни сувласник, а тужени ББ, ВВ, ГГ и ЂЂ, као правни следбеници иза покојног земљишно књижног сувласника ЈЈ, као и да се тужилца на основу ове пресуде укњижи у земљишне и друге јавне књиге као сувласник на 29/400 идеалних делова предметне непокретности на терет дела који се води на покојног ЈЈ, бившег из ... . Ставом другим изреке, одбијен је захтев за разлику између траженог сувласничког удела од 1/8 (50/400) на предметној непокретности и досуђеног сувласничког удела од 29/400 идеалних делова. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1224/20 до 20.02.2020. године, исправљене решењем истог суда Гж 1224/20 од 03.06.2020. године, ставом првим изреке, одбијене су, као неосноване жалбе тужених ЂЂ и ЕЕ и потврђена првостепена

пресуда у ставу првом изреке. Ставом другим изреке, делимично је усвојена жалба тужиље и првостепена пресуда преиначена у ставу другом изреке, тако што је утврђено да је тужиља по основу стицања у брачној заједници са покојним ЈЈ сувласник на 16/400 идеалних делова куће у ... ул. ..., саграђене на кп.бр. .. и кп.бр. .. уписане у ЗКУЛ .. КО ..., што су тужени ЕЕ, као земљишно књижни сувласник, ЖЖ као правни следбеник земљишно књижног сувласника покојне ЗЗ и тужена ИИ као земљишно књижни сувласник, а тужене ББ, ВВ, ГГ и ЂЂ, као правне следбенице земљишно књижног сувласника покојног ЈЈ дужни да признају и да трпе да се тужиља на основу ове пресуде укњижи у земљишне и друге јавне књиге као сувласник на 16/400 идеалних делова описане непокретности, на терет дела који се води на покојног ЈЈ бившег из ..., док је у преосталом делу од 5/400 идеалних делова власништва на предметној непокретности други став изреке првостепене пресуде потврђен, а тужиљина жалба одбијена, као неоснована. Ставом трећим изреке, одбачене су, као недозвољене жалбе тужених ЂЂ и ИИ изјављене против другог става изреке првостепене пресуде. Ставом четвртим изреке, преиначена је првостепена пресуда и обавезани тужени да тужиљи на име трошкова првостепеног поступка солидарно исплате 838.300,00 динара, са законском затезном каматом од наступања извршности до исплате. Ставом петим изреке, обавезани су тужени да тужиљи на име трошкова другостепеног поступка исплате 33.000,00 динара. Ставом шестим изреке, одбијени су, као неосновани захтеви тужених ЂЂ и ЕЕ за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени ЂЂ и ЕЕ су благовремено изјавили ревизије, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку на основу члана 408. Закона о парничног поступка – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20), и утврдио да су ревизије неосноване.

У спроведеном поступку није почињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Неосновано се ревизијама указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињену пред другостепеним судом, јер побијаном одлуком другостепени суд је детаљно и правилно образложио са којих разлога су неосновани жалбени наводи.

Према утврђеном чињеничном стању, брак тужиље и ЈЈ, у коме није било деце, трајао је од закључења ...1965. године до смрти супруга ...2000. године. У поступку расправљања његове заоставштине тужиља је решењем од 05.03.2002. године упућена да у парници против осталих законских наследника оставиоца доказује свој допринос у стицању заједничке имовине, предметне породичне стамбене зграде у ..., у ул. ..., саграђене на кп.бр. .. и кп.бр. ..., уписане у ЗКУЛ .. КО ... . Тужиљин супруг ЈЈ и његов 17 година млађи брат, тужени ЕЕ наследили су стару породичну кућу од две собе са верандом, зидану делом од чврстог материјала, делом од набоја и летњу кухињу, које су биле саграђене на наведеним катастарским парцелама. С обзиром да нису имали новца за зидање новог стамбеног објекта, чија је изградња одобрена решењем СРС – СО Чукарица од 31.01.1996. године, са КК закључили су уговор о ортаклуку, на коме су потписи оверени од стране Другог општинског суда у Београду 18.02.1966. године. Тим уговором договорена је градња породичне стамбене зграде према решењу од 31.01.1966. године, структуре П+1, и да ће иста бити подељена по вертикали, тако да

леву половину добије КК, а десну браћа ... са по $\frac{1}{4}$ идеалног дела. ЈЈ и ЕЕ су у ортаклуку уложили право коришћења парцела, главни пројекат, одобрење за изградњу, износ од 3.000.000,00 тадашњих динара и материјал добијен рушењем постојеће старе куће, који због степена пропалости није био употребљив. Обавеза КК је била да објекат изгради сагласно пројектној документацији и одобрењу за градњу, да о свом трошку прибави материјал и плати раднике, да обезбеди технички пријем и употребну дозволу и да десну половину куће преда ЈЈ и ЕЕ.

У време закључења уговора о ортаклуку и током градње предметне непокретности тужила је са ЈЈ већ била у браку, обоје су били запослени, она као дактилограф у „...банци“, а он у „... индустрија“ ..., док је тужени ЕЕ био на одслужењу војног рока, који је у то време трајао 18 месеци. У циљу обезбеђења средстава за градњу тужила је од свог послодавца 05.01.1967. године добила кредит у висини од 20.000,00 динара, са 3% камате годишње, са роком отплате од десет година, који рок отплате је почињао да тече до дана његовог искоришћења, а најкасније од 01.02.1967. године. У циљу извршења обавеза преузетих уговором о ортаклуку, поред износа наведеног кредита, ЈЈ, који се старао и о финансијама свог знатно млађег брата, туженог ЕЕ, њиховом заједничком ортаку КК је у више наврата током 1966. године предао укупан износ од 10.000,00 динара, који износ је добијен и делом од продаје дела кп.бр. ..., .. и .. КО ... дана 06.06.1964. године, које непокретности су припадале мајци ЈЈ и туженог ЕЕ, која је преминула 1965. године и туженом ЕЕ.

ЈЈ из претходног брака има сина, сада покојног ДД, рођеног 1951. године, чији су правни следбеници тужене ББ, ВВ и ГГ и ћерку тужену ЂЂ, која је рођена 1958. године. Обавеза издржавања према сину трајала је од 1961. године закључно са 1975. годином, а према ћерки последња обавеза плаћања издржавања утврђена је поравнањем закљученим пред Другим општинским судом у Београду 07.01.1975. године.

У циљу утврђења грађевинске вредности предметног објекта изведен је доказ вештачењем од стране судског вештака грађевинске струке, према ком налазу и мишљењу вредност парцеле у укупној грађевинској вредности спорног дела предметне непокретности учествује са 18,27%, односно за сваког брата по 9,14%, који износ представља посебну имовину тужилиног супруга ЈЈ. У циљу утврђивања доприноса супружника у градњи предметне непокретности изведен је доказ вештачењем од стране судског вештака економско-финансијске струке, који је свој налаз и мишљење дао у две варијанте. Према првој варијанти, допринос супружника је идентитчан, затим, имајући у виду приходе тужиле (зарада, пензија, старање о домаћинству и супругу који је оболео, кредит одобрен од послодавца у износу од 20.000,00 динара и кредите узете од Штедно-кредитне задруге самосталних занатлија 05.03.1976. године и 09.09.1976. године у висини од 30.000,00 динара и 5.000,00 динара) и ЈЈ (зараде, пензија, имовина од продаје куће у улици ... у ... 09.07.1975. године за износ од 1.000.000,00 динара, посебна имовина у виду $\frac{1}{4}$ идеалног дела парцеле) следи да је допринос тужиле стицањем имовине током заједнице живота са ЈЈ 45% (45/100 идеалних делова), а његов допринос 55% (55/100 идеалних делова). Према другој варијанти налаз и мишљење је дато имајући у виду допринос тужиле само за период од закључења брака 01.08.1965. године до издавања употребне дозволе за предметну непокретност 05.03.1968. године, и у том случају допринос тужиле би био 29%, односно 29% од $\frac{1}{4}$ вредности објекта (29/400 идеалних делова).

Првостепеном пресудом делимично је усвојен захтев тужиле, тако што је утврђено да је тужила сувласник са 29/400 идеалних делова на предметној непокретности, јер је првостепени суд сматрао да се допринос тужиле у стицању предметне непокретности има ценити само за период од закључења брака до издавања употребне дозволе за предметну непокретност, а да за период након окончања градње предметне непокретности 1968. године, да тужила није доставила доказе о евентуалним својим инвестиционим улагањима учињеним иза смрти свог супруга, на који начин би увећала вредност предметне непокретности, применом члана 170. став 2, члана 171. став 1. и члана 180. став 5. Породичног закона.

Побијаном пресудом правилно је примењено материјално право из члана 171. и 180. Породичног закона одређивање сувласничког удела тужиле у заједнички стеченој имовини током трајања брачне заједнице са ЈЈ у висини од још 16/400 идеалних делова (укупно 45/400 идеалних делова) и то на делу који се води на покојног супруга тужиле ЈЈ.

Имовина коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку представља њихову заједничку имовину, како је то приписано чланом 171. став 1. Породичног закона. Имајући у виду да тужила и њен супруг ЈЈ своје имовинске односе нису уредили брачним уговором, да је брак тужиле и ЈЈ трајао од закључења брака ...1965. године до смрти супруга ...2000. године, да предметна непокретност представља имовину коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку, да је допринос тужиле, када се има у виду цео период трајања заједнице живота у браку са ЈЈ 45/100 идеалних делова, при чему је висина њеног доприноса утврђена имајући у виду њену зараду, кредите које је подизала ради изградње предметне непокретности, остварену пензију и старање о кући и оболелом супругу, а да у допринос тужиле није урачуната вредност парцела, на којима је изграђена предметна непокретност, то је правилно другостепени суд утврдио право тужиле са још 16/400 (укупно 45/400) идеалног дела на предметној непокретности, са којих разлога се ревизијом неосновано указује на погрешну примену материјалног права.

Стога су неосновани наводи ревизије тужене ЋЋ да је допринос тужиле у стицању предметне непокретности требало ценити само за период од закључења брака до издавања употребне дозволе, јер предмет деобе нису ствари већ имовина. Наиме, заједничка имовина није исто што и сувласничка имовина. Када је реч о сувласничкој имовини, онда се зна колика квота од ње припада једном колико другом титулару права, а када се ради о заједничкој имовини, титулари права су оба брачна друга на целој имовини, како је то правилно закључио другостепени суд. У конкретном случају предметна непокретност представља имовину коју су тужила и њен супруг стекли радом у току трајање заједнице живота у браку, која је изграђена на парцелама, које су посебна имовина њеног супруга, па је с тим у вези правилно другостепени суд утврдио да тужила на предметној непокретности има стварно право (сувласништво) сразмерно свом доприносу радом.

Неосновани су наводи ревизије туженог ЕЕ да због усмерености тужилиног потраживања само на удео њеног супруга ЈЈ, да није пасивно легитимисан. Ови наводи су цењени од стране другостепеног суда, те с тим у вези другостепени суд је правилно закључио да је тужени ЕЕ пасивно легитимисан, с обзиром да су сва тужена лица, односно њихови правни следбеници, уписани као сувласници са идеалним деловима на

предметној непокретности, и да су, сходно члану 210. ЗПП, јединствени супарничари и да су сви морали да буду обухваћени тужбом. Осим тога, тужени ЕЕ је током поступка оспорио постављени захтев тужиље.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић